



Myndigheten för  
samhällsskydd  
och beredskap

SAMMANFATTNING AV

# Systematiskt arbete med skydd av samhällsviktig verksamhet

Stöd för arbete med riskhantering, kontinuitets-  
hantering och att hantera händelser





# Skydd av samhällsviktig verksamhet

För att säkerställa att samhällets funktionalitet kan upprätthållas vid störningar, olyckor, kriser och krig krävs en förbättrad förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå och återhämta sig från påfrestningar. Arbete med skydd av samhällsviktig verksamhet lägger också grunden för förmågan att upprätthålla kontinuitet och funktionalitet även under höjd beredskap.

För att stärka arbetet med skydd av samhällsviktig verksamhet har MSB tagit fram ett särskilt stöd (Systematiskt arbete med skydd av samhällsviktig verksamhet, MSB932). Stödet vänder sig till alla er som äger eller bedriver samhällsviktig verksamhet och ingår som en del i MSB:s arbete med att stödja samhällets aktörer i att arbeta systematiskt med skydd av samhällsviktig verksamhet.

Med samhällsviktig verksamhet avses en verksamhet som uppfyller minst ett av följande villkor:

- Ett bortfall av, eller en svår störning i verksamheten som ensamt eller tillsammans med motsvarande händelser i andra verksamheter på kort tid kan leda till att en allvarlig kris inträffar i samhället.
- Verksamheten är nödvändig eller mycket väsentlig för att en redan inträffad kris i samhället ska kunna hanteras så att skadeverkningarna blir så små som möjligt.

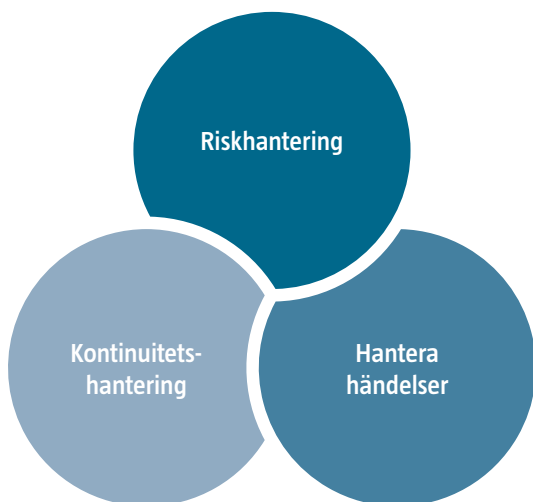
*Mot bakgrund av att innehållet i stödet ska passa såväl privata som offentliga aktörer, bygger det på nationella och internationella standarder och vägledningar inom områdena riskhantering, kontinuitetshantering och att hantera händelser.*



## Stöd för arbetet

Stödet innehåller viktiga termer och begrepp, beskrivning av skydd av samhällsviktig verksamhet i ett sammanhang och vilka komponenter som kan ingå i ett systematiskt arbete (riskhantering, kontinuitetshantering och hantera händelser).

Innehållet är generiskt för att kunna användas av alla aktörer som äger eller bedriver en samhällsviktig verksamhet. Innehållet behöver därför anpassas utifrån verksamhetens behov och förutsättningar och är tänkt att användas som en inspirationskälla för arbete med skydd av samhällsviktig verksamhet.



# Exempel och checklistor

Stödet är utformat som en klickbar pdf för att du lätt ska kunna navigera och arbeta med innehållets olika delar. Innehållet består av en checklista för vad som kan ingå i ett systematiskt arbete med skydd av samhällsviktig verksamhet och exempel på praktiskt arbete från olika aktörer. I bilagan finns en korshänvisning till de standarder och vägledningar som ligger till grund för komponenterna, eventuell hjälptext och koppling till MSB:s föreskrifter för risk- och sårbarhetsanalyser.

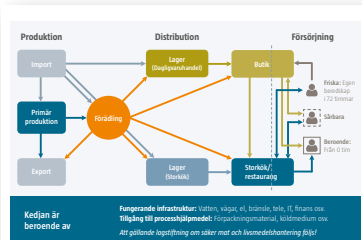


## Riskhantering

Riskhantering inkluderar att identifiera, bearbeta, värdera, hantera och kontrollera risker.<sup>1</sup> Upprättad och upprätthållen riskhantering möjliggör bland annat en ökad sannolikhet för att nå uppsatta mål, en ökad förmåga att minimera förluster och bättre organisatorisk återhämtningsförmåga vid eventuell realiserad risk.<sup>2</sup> För samhällsviktig verksamhet kan riskhantering inte bara bidra till minimerade ekonomiska, personella, funktionella eller informationsförluster, utan även en mer effektiv förmåga till återhämtning.

Processen för riskhantering kan se ut på olika sätt och kan i stora drag brytas ned i följande komponenter:

- 1 Organisationen har implementerade och dokumenterade beskrivningar för roller och ansvar gällande riskhantering.
- 2 Organisationen har tillräckliga resurser för att uppfylla målen/kraven gällande riskhantering enligt styrande dokument.   
*Kraven kan exempelvis utgåvas av kundkrav och lagkrav.*
- 3 Organisationen arbetar med riskhanteringen i det strategiska arbetet.   
*Exempelvis genom att riskhantering ingår i organisationens styrande processer så som planerings- och budgetprocess och att riskhantering finns som en återkommande punkt på ledningsagenda.*

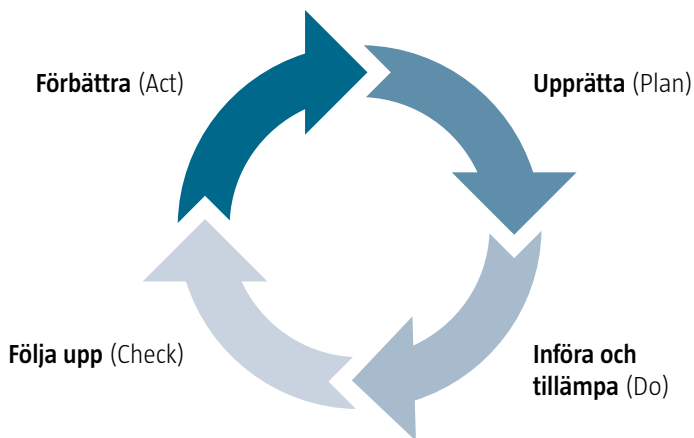


Källa: Livsmedelverket

Riskhantering	KOMPONENT	HJÄLPTEXT	HÄNVISNING TILL STANDARD ELLER VÄGLEDNING	KOPPLING TILL FÖRFATTNINGAR
1	Organisationen har implementerade och dokumenterade beskrivningar för roller och ansvar gällande riskhantering.		ISO 31000 avsnitt 4.3.3.	MSBFS 2015:3 delvis genom indikator 1 och 3.
2	Organisationen har tillräckliga resurser för att uppfylla målen/kraven gällande riskhantering enligt styrande dokument.	Exempelvis kundkrav och lagkrav.	ISO 31000 avsnitt 4.3.5.	-
3	Organisationen arbetar med riskhanteringen i det strategiska arbetet.	Exempelvis genom att riskhantering ingår i organisationens styrande processer så som planerings- och budgetprocess och att riskhantering finns som en återkommande punkt på ledningsagenda.	ISO 31000 avsnitt 4.3.4 och 5.1. COSO sidan 7.	MSBFS 2015:3 helt genom indikator 1 och 3-5. MSBFS 2016:4 delvis genom indikator 2 och 4-5. MSBFS 2015:5 delvis genom indikator 2-4.
4	Organisationen arbetar med riskhanteringen i det dagliga arbetet.		ISO 31000 avsnitt 4.3.3, 4.3.4 och 5.1. COSO sidan 7.	-
5	Organisationen har fastställt, dokumenterat och kommunicerat verksamhetens riskacceptans*, vilket används som utgångspunkt vid genomförandet av bedömningen.	*Riskacceptans: Vilka risker som organisationen kan acceptera, det vill säga, behålla riskerna utan att vidta någon ytterligare åtgärd. Notera att även accepterade risker fortsättningsvis måste bevakas.	COSO sidan 93. ISPOS vägledning avsnitt 3.1.	-

## För ett strukturerat arbete

Stödet är uppbyggt från Plan-Do-Check-Act (PDCA-modellen) i syfte att bidra till ett strukturerat och återkommande arbete med skydd av samhällsviktig verksamhet.



Du hittar stödet och annat material för ditt arbete med skydd av samhällsviktig verksamhet på [www.msb.se/samhallsviktigverksamhet](http://www.msb.se/samhallsviktigverksamhet).

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)  
651 81 Karlstad Tel 0771-240 240 [www.msb.se](http://www.msb.se)  
Publ.nr MSB1151 - december 2017